

MINISTERUL TRANSPORTURILOR

Cabinet Ministru

Nr. 33225 / IM / 07. 09.2015

A P R O B.

PRIM-MINISTRU

AL

GUVERNULUI ROMÂNIEI

Victor-Viorel PONTA

MEMORANDUM

Avizat: Bogdan AURESCU,
Ministrul Afacerilor Externe

Eugen TEODOROVICI,
Ministrul Finanțelor Publice

Robert-Marius CAZANICIUC,
Ministrul Justiției

De la: Iulian MATAACHE,
Ministrul Transporturilor

Tema: Aprobarea participării delegației României la cea de-a 12-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Interguvernamentale privind transporturile internaționale feroviare (OTIF), Berna (Confederația Elvețiană), 28 septembrie - 1 octombrie 2015, inclusiv transportul

1. ELEMENTE DE CONTEXT

În perioada 29 - 30 septembrie 2015 va avea loc la Berna, la sediul Uniunii Universale a Poștei, cea de-a 12-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Interguvernamentale privind Transporturile Internaționale Feroviare (OTIF).

Notă: Prima Convenție internațională privind transportul feroviar de mărfuri datează din anul 1890. Această Convenție a creat o Uniune Administrativă în conformitate cu normele de drept internațional din acea vreme, cu un secretariat permanent, Oficiul Central pentru transportul feroviar internațional, cu sediul la Berna. Conducerea Oficiului Central de transport feroviar internațional a fost supravegheată de guvernul elvețian, în conformitate cu normele de la acea vreme. În 1980, la a 8-a conferință de revizuire, prevederile instituționale ale convențiilor originale CIV și CIM au fost supuse unei reforme fundamentale care a dus la crearea unei organizații interguvernamentale internaționale (Organizația Guvernamentală Internațională - IGO) cu o structură modernă.

Scopul Organizației este de a promova dezvoltarea complexă, perfecționarea și simplificarea reglementărilor pentru realizarea transportul feroviar internațional. Pentru realizarea acestui scop a fost stabilit un sistem unitar de drept și cadrul pentru sprijinirea aplicării și dezvoltării acestuia.

Normele uniforme aplicabile în prezent la transportul feroviar internațional sunt cuprinse în următoarele apendice la COTIF:

- Apendicele A • Reguli uniforme privind Contractul de Transport Internațional Feroviar de Călători (CIV);
- Apendicele B • Reguli uniforme privind Contractul de transport internațional de mărfuri pe calea ferată (CIM);
- Apendicele C • Regulamentul privind transportul internațional de mărfuri periculoase feroviar (RID);
- Apendicele D • Reguli uniforme privind contractele de utilizare a vehiculelor în trafic internațional feroviar (CUV);
- Apendicele E • Reguli uniforme privind Contractul de Utilizare a Infrastructurii în traficul internațional feroviar (CUI);
- Apendicele F • Reguli uniforme privind validarea standardelor tehnice și adoptarea de specificații uniforme tehnice aplicabile materialului feroviar destinat a fi utilizat în trafic internațional (APTU);
- Apendicele G • Reguli uniforme privind admiterea tehnica a materialului feroviar, utilizate în traficul internațional (ATMF).

Alte activități desfășurate de Organizație pentru îndeplinirea scopului sus-menționat privesc dispoziții privind interoperabilitatea și armonizarea tehnică în domeniul feroviar, aprobarea tehnică a materialului feroviar destinat utilizării în traficul internațional și facilitarea trecerii frontierei în transportul pe calea ferată internațional.

Din data de 1 iulie 2011 Uniunea Europeană a aderat la COTIF, și începând cu această dată statele membre UE, printre care se numără și România care a semnat *Protocolul pentru modificarea Convenției privind transporturile internaționale feroviare (COTIF)* în data de 3 iunie 1999, sunt reprezentate de către Comisia Europeană în toate cazurile în care Uniunea Europeană are competență exclusivă.

Prin această aderare UE își asumă angajamentul, atât în ceea ce privește promovarea transportului feroviar în Uniunea Europeană, cât și în privința consolidării și îmbunătățirii traficului transcontinental între Atlantic și Pacific. Obiectivul aderării UE la COTIF a fost de a sprijini OTIF în atingerea obiectivului său de promovare, îmbunătățire și facilitare a transportului internațional feroviar, din punct vedere tehnic și juridic.

Acest Acord de aderare a UE la COTIF stabilește în mod clar normele de aplicare a prevederilor COTIF de către statele membre UE.

În prezent, regulile uniforme create de OTIF sunt aplicabile transportului feroviar internațional pe infrastructura feroviară din aproximativ 270.000 km și la transportul complementar la 17.000 km de linii de transport maritim și pe căi navigabile interioare, precum și transportul intern înainte sau după rutier.

2. COORDONAREA POZIȚIEI SM ale UE - COM

a. Prezentare

Dezvoltarea interoperabilității feroviare, atât în cadrul Uniunii Europene (în continuare „Uniune”), cât și între Uniunea și țările învecinate, este un element central al politicii comune în domeniul transporturilor, care vizează în principal instituirea unui echilibru mai bun între diferitele moduri de transport.

Uniunea a aderat la COTIF, cu începere de la 1 iulie 2011 în temeiul Deciziei 2013/103/UE¹.

COTIF este un acord mixt în cazul în care atât Uniunea, cât și toate statele membre sunt părți contractante.

Uniunea dispune de competență exclusivă sau de competență partajată cu statele sale membre în domeniile reglementate de COTIF, astfel:

- În temeiul dreptului Uniunii, Uniunii i s-a conferit **COMPETENȚĂ EXCLUSIVĂ ÎN MATERIE DE TRANSPORTURI FEROVIARE**, materie în care COTIF, sau instrumentele juridice adoptate în temeiul acesteia pot afecta sau modifica domeniul de aplicare a normelor în vigoare ale Uniunii.

În chestiunile reglementate de COTIF în care Uniunea deține competență exclusivă, statele membre nu au nicio competență.

- În cazul în care există norme ale Uniunii, dar nu sunt afectate de COTIF sau de instrumentele juridice adoptate în temeiul acesteia, în temeiul articolelor 90 și 91, coroborate cu articolul 100 alineatul (1) și articolele 171 și 172 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”), UNIUNEA ÎȘI EXERCITĂ COMPETENȚA PARTAJATĂ CU STATELE MEMBRE UE în chestiuni reglementate de COTIF.

- În temeiul articolului 91 din titlul VI din *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”)* care instituie *politica comună de transporturi a Uniunii Europene*, Uniunea poate adopta:
 - norme comune aplicabile transporturilor internaționale efectuate din sau către teritoriul unui stat membru ori prin traversarea teritoriului unuia sau mai multor state membre;
 - condițiile în care transportatorii nerezidenți pot furniza servicii de transport într-un stat membru;
 - măsuri care permit îmbunătățirea siguranței transporturilor;
 - orice alte dispoziții utile.

- În conformitate cu articolul 171 din titlul XVI din TFUE care reglementează domeniul *rețelelor transeuropene*, Uniunea Europeană:

¹ Decizia 2013/103/UE a Consiliului din 16 iunie 2011 privind semnarea și încheierea Acordului dintre Uniunea Europeană și Organizația Interguvernamentală pentru Transporturile Internaționale Feroviare privind aderarea Uniunii Europene la Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF) din 9 mai 1980, astfel cum a fost modificată prin Protocolul de la Vilnius din 3 iunie 1999.

- stabilește un ansamblu de orientări care cuprinde obiectivele, prioritățile, precum și liniile directe ale acțiunilor preconizate în domeniul rețelilor transeuropene; aceste orientări identifică proiecte de interes comun;
- pune în aplicare orice acțiune care se poate dovedi necesară pentru a asigura interoperabilitatea rețelilor, în special în domeniul armonizării standardelor tehnice;
- poate susține proiecte de interes comun susținute de statele membre și definite în cadrul orientărilor menționate la prima liniuță, în special sub formă de studii de fezabilitate, de garanții pentru împrumuturi sau de dobânzi reduse; de asemenea, Uniunea Europeană poate contribui la finanțarea, în statele membre, a unor proiecte specifice în domeniul infrastructurii de transporturi prin intermediul Fondului de coeziune.

În temeiul acestor două dispoziții, Uniunea Europeană a adoptat un număr substanțial de instrumente juridice aplicabile transporturilor feroviare.

România aplică legislația obligatorie a Uniunii Europene în domeniul transportului feroviar:

- **Regulamentul (UE) nr.1371/2007** al Parlamentului European și al Consiliului privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar, precum și Regulile Uniforme CIV - parte integrantă a acestui Regulament,
- **Regulamentul (UE) nr.454/2011** privind specificația tehnică de interoperabilitate referitoare la subsistemul „aplicații telematice pentru serviciile de călători” al sistemului feroviar transeuropean (TAP TSI),
- **Regulamentul (UE) nr.665/2012** de modificare a Regulamentului (UE) nr.454/2011.

România a adoptat Legea nr.184/2012 pentru retragerea declarației prevăzute prin Legea nr.309/2007 privind declararea neaplicării *Regulilor uniforme privind Contractul de utilizare a infrastructurii în traficul International feroviar (CUI)*, a *Regulilor uniforme privind validarea normelor tehnice și adoptarea prescripțiilor tehnice uniforme aplicabile materialului feroviar destinat a fi utilizat în trafic International (APTU)* și a *Regulilor uniforme privind admiterea tehnică a materialului feroviar destinat a fi utilizat în trafic internațional (ATMF)*, cuprinse în apendicele E, F și, respectiv, G la Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF), semnată la Berna la 9 mai 1980, și pentru ratificarea acestor anexe, astfel cum au fost ele aprobate la cea de-a 24-a sesiune a Comitetului de Revizuire (Berna 2009).

În urma revizuirii apendicelor E, F și G, în 2009, dreptul COTIF este pe deplin compatibil cu legislația UE. Noile versiuni ale acestor appendice au intrat în vigoare la 1 decembrie 2010.

b. Reuniuni de coordonare

Anexa III la Decizia 2013/103/UE stabilește modalitățile interne pentru Consiliu, statele membre și Comisia în cadrul procedurilor de coordonare UE - State membre UE legate de reuniunile OTIF (*reuniunile Adunării generale, ale Comitetului administrativ sau ale altor comitete*).

În vederea pregătirii oricărei reuniuni a OTIF, vor fi organizate:

- reuniuni de coordonare, organizate la Bruxelles, cât mai curând posibil și ori de câte ori este necesar înainte de reuniunea OTIF, în cadrul *Grupul de Lucru Transport Terestru al Consiliului UE* și, în plus,
- reuniuni ad-hoc, organizate la locul de desfășurare a reuniunii OTIF, în special la începutul și, dacă este necesar, în timpul și la sfârșitul reuniunii, cu privire la orice subiect din agenda de lucru care necesită o astfel de abordare.

26

În cadrul reuniunilor de coordonare se convine cu privire la pozițiile care urmează să fie adoptate doar în NUMELE UNIUNII sau în NUMELE UNIUNII ȘI AL STATELOR MEMBRE UE. Pozițiile Statelor Membre UE care țin de competența lor exclusivă pot face obiectul coordonării în cadrul acestor reuniuni în cazul în care statele membre convin cu privire la aceasta.

Dacă este necesar vor fi organizate discuții preliminare în cadrul comitetelor aferente, înființate în temeiul dreptului Uniunii din sectorul feroviar, respectiv:

- *Comitetul pentru transportul mărfurilor periculoase* pentru punctele vizate de appendicele RID la convenție; în cazul în care aceste puncte afectează interoperabilitatea feroviară sau abordarea comună în materie de siguranță dezvoltată în temeiul Directivei 2004/49/CE, trebuie să fie implicat, de asemenea, Comitetul pentru interoperabilitatea și siguranța feroviară;
- *Comitetul pentru dezvoltarea căilor ferate ale Uniunii* pentru punctele vizate de appendicele A, B, D sau E la convenție și pentru alte sisteme juridice uniforme elaborate de OTIF;
- *Comitetul pentru interoperabilitatea și siguranța feroviară* pentru punctele vizate de appendicele F sau G la convenție.

În cadrul reuniunii de coordonare (*Grupul de Lucru Transport Terestru al Consiliului UE*) din data de 9 iulie 2015 a avut loc o analiză preliminară a documentul de lucru pregătit de DG MOVE (**TRANS TER W. Doc. 2015/105**), care conține:

- propuneri de poziții coordonate corespunzătoare punctelor de pe Ordinea de zi a celei de 12-a AG OTIF, inclusiv a punctelor corespunzătoare revizuirii COTIF, și
- evaluarea COM privind elementele de competență exclusivă și partajată.

Textul propus de COM pentru stabilirea unei poziții coordonate a SM la nivelul Adunării Generale OTIF a fost susținut de o largă majoritate a SM (cu excepția DE).

Pe fond, COM a indicat că propunerea sa (**TRANS TER W. Doc. 2015/105**) reia o serie de elemente ale deciziilor de coordonare adoptate până la acest moment pentru reuniunile *Comitetului de revizuire OTIF*, acestea fiind deja agreate de către SM².

Singurul punct de divergență a vizat punctul 8, față de care DE are în continuare rezerve față de propunerile prezentate de COM în documentul TRANS TER W. Doc. 2015/115. COM a informat că, deși acest punct a fost agreat de toate celelalte SM și a fost deja inclus în Decizia Consiliului din 24 iunie 2014 privind poziția Uniunii în cadrul celei de-a 25-a reuniuni a Comitetului de Revizuire OTIF, reprezentantul DE în cadrul acelei reuniuni a avut o poziție divergentă privind art.12 (punerea în executare a deciziilor), încălcând practic prevederile acquis-ului UE (decizia adoptată pentru coordonarea pozițiilor SM). În aceste condiții, conduita DE face la acest moment obiectul unei acțiuni demarate de COM în fața CJUE. DE a indicat că intenționează să se abțină la momentul discutării acestui element, indiferent de prevederile viitoarei decizii de coordonare.

PRES LU va include subiectul pe agenda reuniunii Grupului de Lucru Transport Terestru din 8 septembrie, urmând ca proiectul de decizie [**Doc. COM(2015) 389 final din 21.08.2015**] să fie apoi discutat de COREPER și adoptat într-una din reuniunile din septembrie 2015 ale Consiliului.

² Propunerea formală de Decizie de a fost prezentată Statelor Membre pe 25 august 2015, urmând ca textul să fie din nou discutat în cadrul reuniunii de coordonare (*Grupul de Lucru Transport Terestru al Consiliului UE*) din data de 8 septembrie 2015

3. DELEGAȚIA ROMÂNIEI ȘI ELEMENTE DE MANDAT

Ordinea de zi a celei de-a 12 Adunări Generale a Organizației Interguvernamentale privind Transporturile Internaționale Feroviare (OTIF) se prezintă în Anexa nr.I la prezentul Memorandum.

Componența delegației Române participante la cea de-a 12-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Interguvernamentale privind Transporturile Internaționale Feroviare (OTIF) se prezintă în Anexa nr.II la prezentul Memorandum.

Elemente de mandat corespunzătoare ordinii de zi (Anexa nr. I) se prezintă în Anexa nr.III la prezentul Memorandum.

Transportul se va efectua cu avionul pe ruta București - Zurich și cu trenul pe ruta Zurich - Berna și retur. Cheltuielile aferente acestei deplasări (*cazare, diurnă, transport și cheltuieli cu justificare, după caz*) vor fi suportate din bugetele Ministerului Transporturilor și, respectiv, unității de sub autoritatea Ministerului Transporturilor pentru delegația prevăzută în Anexa nr.II.

4. PROPUNERI

Față de cele de mai sus, propunem aprobarea:

- participării delegației României la cea de-a 12-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Interguvernamentale privind Transporturile Internaționale Feroviare (OTIF), Berna, 28 septembrie - 1 octombrie 2015, inclusiv transportul;
- componenței delegației române cuprinse în Anexa nr.II la prezentul Memorandum; șeful delegației române va fi doamna Maria Magdalena GRIGORE, secretar de stat în Ministerul Transporturilor;
- elementelor de mandat cuprinse în Anexa nr.III la prezentul Memorandum;
- poziționării în favoarea adoptării documentelor reuniunii;
- eliberarea deplinei puteri de către Ministerul Afacerilor Externe.

Anexa nr.I, Anexa nr.II și Anexa nr.III, incluzând opisul documentelor de lucru ale celei de-a 12-a sesiuni a Adunării Generale și documentele de lucru anexate la aceasta, fac parte integrantă din prezentul Memorandum.